

SPECIALE VERIGSTERS HEBBEN DE TOEKOMST

Vergisting van lastige biomassa begint steeds interessanter te worden. Technieken zijn ontwikkeld om vergistbaar materiaal te ontsluiten en om te zetten in biogas. Systemen zijn bedacht om de productie op te voeren en om een waardevolle bestemming te geven aan het digestaat. Dit alles is ook hard nodig. Biomassa wordt duur en conventionele vergisters hebben het financieel uiterst moeilijk. Op 20 juni kwamen deelnemers van het Bioenergiecluster Oost-Nederland in Almelo bijeen om te horen hoe Twence samen met HoSt bezig is met het ontwikkelen en uitproberen van een systeem met een combinatie vergister voor putvet en bermgras. De actieve bacteriën uit de putververgister worden ingezet om het bermgras te vergisten. Het biogas kan meegestookt worden in de WKK motor die bij de GFT vergister staat. Ook het Waterschap heeft mooie plannen. Hier wordt slib onder hoge druk gehydrolyseerd waardoor vergistbaar materiaal wordt ontsloten. Het levert 50% meer energie op en het vermindert de hoeveelheid slib dat moet worden afgevoerd met 40%! Dubbel voordeel voor hetzelfde geld. Ook huidige vergisters kunnen een boost krijgen. Dat vertelde Jan van der Broek van Byosis. Met speciale procesunits weet hij dezelfde biogasproductie te krijgen in veel minder tijd. Bestaande vergisters leveren zo meer biogas. Nieuwe kunnen het met minder vergistingsvolume doen. Meer informatie op: <http://tinyurl.com/7wz7qkg>

UNIVERSITEIT TWENTE EN BEDRIJFSLEVEN WERKEN HARD AAN ONDERZOEK BIO-ENERGIE

Mooie onderzoeksvragen kwamen op 4 juni naar voren in de Lutte. Hier kwamen onderzoek, overheid en ondernemers bijeen om de voortgang te vernemen van het BE2O onderzoeksprogramma: Hoe kunnen we een turbine op olie uit hout laten draaien, is het mogelijk om met kleinschalige mobiele eenheden transportbewegingen voor suikerbieten te beperken en hoe zal bio-energieland

Overijssel zich gaan ontwikkelen te midden van de landbouw en energie ontwikkelingen? Met een grote groep onderzoekers wordt vanuit verschillende disciplines en vakgroepen gewerkt aan weerbarstige vraagstukken op het gebied van bio-energie. De provincie heeft 2,5 miljoen euro ter beschikking gesteld aan de instelling om samen met het bedrijfsleven een aantal kansrijke bio-energie routes uit te werken. Vooral onderzoek rondom de turbine liet al aardige en aansprekende resultaten zien. Voor de niet-technische trajecten waren meestal alleen nog de ingrediënten te zien; hoe de avondmaaltijd eruit zal zien, daarvoor moeten we nog wat geduld hebben. De kok van Bloemenbeek wist in ieder geval zeker wat het zijn moest: het buffet liet zich uitstekend smaken. Bekijk de presentaties van het mid-term event op de website van BE2O: <http://www.be2o.nl/news/mid-term-event-be2-o>.

LOBBYACTIE PROVINCIE MESTVERGISTERS

Vergisting heeft het eventjes moeilijk. De provincies Overijssel en Gelderland hebben de koppen bij elkaar gestoken en bestoken het ministerie en haar rekenaars bij de KEMA en ECN. Ze zetten zich in om meer ruimte te geven voor biogashubs en monovergisters. Nog munitie voor onze strijders? Laat het ons weten!

VERGISTERS INPASSEN IN DE IJSELDELTA

Duurzame energie leeft soms op gespannen voet met de ruimtelijke ordening. Windmolens passen niet, vergisters zouden lelijk zijn. Grote vrachtwagens horen niet op kleine landweggetjes. Binnen het Energie Landschap Overijssel programma werd er al druk over gestoeid. Prachtige ideeën werden gepresenteerd op het festival in Zwolle van 15 juni. Op veel concreter niveau vond een discussie plaats op 25 juni in Mastenbroek. Hier presenteerden drie melkveehouderijen hun plannen om mono vergisters te plaatsen. Ruimtelijke impact is gering van deze kleine vergistertjes, maar het moet wel passen op de eeuwenoude erven die nog

vaak op een terp zijn gebouwd. Met allerlei leuke vondsten wisten de deelnemers aan de sessie de initiatiefnemers goed te helpen met inpassingsplannen die verleden en toekomst prachtig met elkaar wisten te verbinden.

WATERSCHAP HEEFT RUIMTE VOOR VERGISTING

Wie zoekt er nog een plek om organisch materiaal te vergisten? Het Waterschap Regge en Dinkel heeft in Enschede straks ruimte over. Dan wordt het slib naar Hengelo gebracht en komt de huidige vergistingsinstallatie beschikbaar voor ander materiaal. Wie interesse heeft, kan contact opnemen met Jos Jochems (j.jogems@wrd.nl).

ONBENUTTE SDE MIDDELEN WORDEN ALSNOG INGEZET

Veel SDE en SDE+ beschikkingen worden nog niet benut en is een bron van zorg bij veel duurzame energie partijen. Na vragen in de Tweede Kamer heeft de minister toegezegd dat indien structureel SDE+ geld onbenut blijft in latere stadia een hoger subsidiebedrag beschikt wordt. Dit kan zolang de jaarlijkse kasstroom binnen de perken blijft.

Helaas bracht de brief ook minder goed nieuws. De beslissing over de aanvragen uit de eerste fase SDE+ 2012 is met nog eens 13 weken uitgesteld. Reden is dat nog steeds geen toestemming is verkregen van de Europese Commissie om warmteprojecten te subsidiëren. Een beslissing wordt na het zomerreces verwacht. Lees de hele brief op de website:

<http://tinyurl.com/briefsde>.

BIO-ENERGIEDAG GEWIJD AAN BIOBASED ECONOMY EN ENERGIE UIT HET LANDSCHAP

In navolging van het succes van vorig jaar wordt ook dit jaar een Bio-energiesdag Oost-Nederland georganiseerd en wel op donderdag 1 november. Het programma zal er hetzelfde uitzien als voorgaande jaren met plenaire sessies en parallelsessies en zal gehouden worden in het provinciehuis te Zwolle. De parallelsessies gaan dit jaar over energie uit het landschap en de biobased economy. Inschrijven voor de bio-energiesdag kan vanaf september. Houd 1 november dus vast vrij in uw agenda!

NEDERLANDS-DUITS SAMENWERKINGS-PROGRAMMA VOOR GROEN GAS PRODUCTIE GOEDGEKEURD

Het project "Groen Gas" heeft een subsidie ontvangen van ruim 7 miljoen euro vanuit het INTERREG IV A programma Nederland-Duitsland. Dit betekent dat de Duitse en Nederlandse projectpartners een stevige impuls kunnen geven aan groen gas door grensoverschrijdende samenwerking. Binnen het project werken de komende drie jaar 63 partners uit bedrijfsleven (MKB), onderzoeksinstituten en overheden samen. Zij werken samen in 18 deelprojecten om knelpunten in de waardeketen van groen gas op te lossen. Denk aan centrale opwerking van biogas naar groen gas, wet en regelgeving, infrastructurele kansen en knelpunten, innovatie in de toepassingsmogelijkheden van groen gas als transportbrandstof, industriële grondstoffen of als normaal aardgas. De samenwerkende partners bevinden zich alle in het grensgebied van de vijf Noord-Nederlandse provincies en de Duitse deelstaten Nedersachsen en Nord Rhein Westfalen. Het project (totale omvang € 10 miljoen) wordt medegefinancierd door EFRO en EL&I, de Provincies Drenthe, Groningen, Fryslân, Overijssel, Gelderland, het Land Nedersachsen en het Land Nordrhein Westfalen. Ook de projectpartners dragen financieel bij aan het realiseren van het project. De provincies Drenthe, Fryslân en Groningen zijn gezamenlijk Leadpartner. Het projectbureau Groen Gas draagt zorg voor het management, BEON helpt bij het organiseren van de workshops onder het programma. Op de BIO-RES conferentie van 24 september in Hengelo zal ook ruimschoots aandacht worden geschonken aan dit omvangrijke nieuwe programma.

1000e GROEN BLAUWE DIENSTEN CONTRACT GETEKEND

Meer biomassa uit het landschap. Met een stevige duw in de rug kan dat. Op 22 juni werd het 1000e contract getekend in het kader van groen blauwe diensten. Groot feest in de oude energiecentrale bij Zwolle. Eigenaren verplichten zich met het contract tot 30 jaar zorgvuldig onderhoud van hun land. Voor dit onderhoud krijgen ze een vergoeding en de werkzaamheden leveren niet zelden een flinke hoeveelheid snoeihout op. De stichting groen blauwe diensten denkt nu samen met eigenaren, provincie en BEON na hoe het nog aantrekkelijker

gemaakt kan worden voor de toegewezen landeigenaren om hun biomassa voor lange termijn in te zetten voor lokale duurzame energie.

HOUT UIT BOS EN PARK GEEN AFVAL MEER

Afgelopen jaren is veel discussie geweest rondom houtachtige biomassa afkomstig uit de bosbouw. Sommige biomassa werd gekwalificeerd als afval, terwijl andere biomassa niet als afval werd gezien. De Europese Commissie heeft deze fout nu gerectificeerd, zo bericht de vereniging voor inlands hout, waardoor alle verse, houtachtige biomassa uit bos, landschappelijke beplanting of park geen afvalstatus meer heeft. Dit is goed nieuws voor houtgestookte installaties die geen afvalvergunning meer nodig zijn. Ook op het gebied van opslag en transport biedt het grote voordelen.

HOUTGESTOOKTE KETEL BIO-ENERGIE DE VALLEI NABIJ

Met het sluiten van een leveringscontract met energieleverancier Nuon en woningcorporatie Woonstede door Bio-energie de Vallei is de realisatie van een houtgestookte installatie in Ede nabij. De installatie moet aan 3.000 woningen in de wijken Kernhem en Veldhuizen duurzame warmte gaan leveren, goed voor een vermindering van de CO2 uitstoot met 7.000 ton. Knip- en snoeihout zal in de centrale verbrand worden en is afkomstig van de gemeente Ede, omliggende gemeenten en terreinbeheerders in de regio Food Valley. Na aanleg van een 4 kilometer lange ondergrondse warmteleiding hoopt men in de loop van 2013 de installatie in gebruik te nemen. De oude aardgasgestookte installatie sluit dan haar deuren.

ROVA BREIDT DUURZAME ACTIVITEITEN UIT IN 2011

ROVA heeft in 2011 haar activiteiten op het gebied van duurzame energie verder uitgebreid. Dat staat in haar prachtige jaarverslag. Zo produceerde ze al groen gas in haar gft-vergister, maar vanaf eind 2011 is zij ook actief in lokale warmteproductie. In Dedemsvaart is in samenwerking met de gemeente Hardenberg een eerste houtgestookte installatie neergezet voor warmtelevering aan zwembad De Kiefer. In 2012 wordt eenzelfde installatie opgeleverd in Hattem. Ook blijft ROVA druk met het ontwikkelen van groen gas productie en levering en de realisatie van groen gas hub.

HOUTKETELS NIET MEER VERGUNNING-PLICHTIG

Installaties op hout met een capaciteit tot 15 MWth zijn niet meer vergunningplichtig vanaf begin volgend jaar. Er geldt nog wel een meldingsplicht en ook moet gewoon aan alle emissie-eisen worden voldaan. Het geldt voor alle biomassa op de witte lijst. In ambtelijke taal: de BEES A en Bems worden opgenomen in het Activiteitenbesluit. Bees B bestond al niet meer. Minder goed nieuws is dat de soepele eisen voor kleine houtketels gaat verdwijnen (NeR F7): er gaan strengere Bems-achtige emissie-eisen gelden. Positief is weer dat mest mono-vergisters zijn ook binnenkort niet meer vergunningplichtig zullen zijn.

AGENDA

- **24 september**, slotconferentie BIO-RES, Van der Valk Hotel, Hengelo
- **26 september**, deelnemersvergadering BEON
- **1 november**, Zwolle. Bio-energiedag Oost-Nederland 2012

CONTACT

Frans Feil
Coördinator Bio-energiecluster Oost-Nederland
coordinator@bioenergieclusterootnederland.nl
T: 053 – 486 1195
M: 06 – 51121817